

Wiadomości Mazurskie

P I S M O C O D Z I E N N E

Nr. 139 (150)

Olsztyn, Czwartek 20 Czerwca 1946 r.

Rok II

Rola inicjatywy prywatnej

W swoim marszu ku lepszej przyszłości Polska wybrała własną drogę reform politycznych, społecznych i gospodarczych. Polska oparła się na własnej swojej rzeczywistości, uwzględniła nasze psychologiczne właściwości, nasze własne tradycje, możliwości, ideały i aspiracje.

W dziedzinie reform gospodarczych ujawnia się to szczególnie jaskrawo. Przeprowadziliśmy reformę rolną i upanostwienie wielkiego i średniego przemysłu, równocześnie jednak zachowując dla inicjatywy prywatnej wielki zakres możliwości w dziedzinie handlu, rolnictwa, drobnego przemysłu i rzemiosła.

W nowej rzeczywistości wykuwa się w Polsce ustrój, który wpręga w procesy gospodarcze wszystkie twórcze czynniki, wykorzystuje wszystkie możliwości, dążąc do harmonijnej współpracy całego narodu dla podniesienia stopy życiowej społeczeństwa i zapewnienia Państwu potęgi i niezależności gospodarczej.

Mimo tych oczywistych faktów raz po raz pojawiają się złośliwe, defetystyczne plotki, inspirowane niewątpliwie przez wrogię nowej polskiej rzeczywistości elementy reakcyjne, których celem jest szerzenie zamętu, stanu niepewności — jednym słowem hamowanie normalnych procesów odbudowy gospodarczej naszego Państwa.

Dobrze też się stało, że minister Przemysłu ob. Hilary Minc złożył w tej sprawie oświadczenie przedstawicielowi Stron Demokratycznego, mówiąc m. inn.:

„Rola inicjatywy prywatnej w przemyśle i rzemiośle nie tylko nie jest pomijana w naszych planach gospodarczych, ale przewidujemy stały rozwój zarówno prywatnego przemysłu, jak i rzemiosła. Będziemy się starali usuwać wszelkie tendencje dyskryminacyjne, lub fakty samowoli organów podległych naszej administracji“.

Najwłaściwszą jednak odpowiedzią złośliwym plotkarzom będzie solidarne „tak“ społeczeństwa w odpowiedzi na drugie pytanie referendum. Owo «tak» usunie wszelkie wątpliwości, usunie stan niepewności, podsycany przez wrogą propagandę, sankcjonując i utwierdzając własny nasz polski kierunek w rozwoju życia gospodarczego. Wł. M.

Benesz prezydentem

Praga, 20.6 (SAP) Dr. Edward Benesz obrany został jednogłośnie ponownie prezydentem Czechosłowacji.

KOMISJE OBWODOWE

Głosowania Ludowego

czynne są CODZIENNIE

od 10-12 i 17-20.

Amb. Gromyko stawia veto

Chwiejna postawa Rady Bezpieczeństwa wobec Hiszpanii

Nowy Jork 20.6 (SAP). Na kolejnym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa nie doszło do porozumienia w sprawie rezolucji, wzywającej narody zjednoczone do zbiorowego zerwania stosunków dyplomatycznych z rządem gen. Franco.

Przeciwko rezolucji, zalecającej zgromadzeniu ogólnemu ONZ zerwanie stosunków dyplomatycznych z obecnym rządem Hiszpanii lub powzięcie innej akcji, jaką zgromadzenie ogólne uzna za słuszne, założył veto przedstawiciel Zw. Radzieckiego amb. Gromyko.

Na 11 członków rady, 9 głosowało za rezolucją, przedstawiciel Holandii wstrzymał się od głosowania.

Przedstawiciel Wielkiej Brytanii Cadogan, który początkowo przeciwny

był rezolucji, głosował za jej przyjęciem.

Wnioskodawca rezolucji, przedstawiciel Australii dr. Evatt zakończył debatę apelem do amb. Gromyki, aby nie przeciwstawiał się decyzji Rady, co anulowałoby wolę większości.

W odpowiedzi amb. Gromyko oświadczył, że ocenia wysiłki dr. Evatta i innych członków rady, zmierzające do podjęcia jednomyślnej decyzji, jednak rezultatem przyjętej rezolucji byłoby udowodnienie, że Rada Bezpieczeństwa unika wypełnienia swego obowiązku.

W wyniku głosowania przewodniczący rady stwierdził, że veto delegata radzieckiego jest ważne i w związku z tym zalecenia rady nie mogą być przeprowadzone.

Przedstawiciel Polski amb. Lange zapowiedział zgłoszenie nowej propozycji, wzywając Radę Bezpieczeństwa, aby sama poleciła zjednoczonym narodom zerwanie stosunków dyplomatycznych z Hiszpanią gen. Franco.

Propozycja ta rozważana będzie w przyszły poniedziałek.

Lewego brzegu Nisy dla Polski domaga się Rada Naukowa

Kraków, 20.6 (PAP) Obradująca tu Rada Naukowa do spraw Ziemi Odzyskanych powzięła doniosłą uchwałę:

Rada Naukowa z uznaniem przyjmuje dyktando wysiłki Rządu w sprawach granic zachodnich i zwraca się doń, aby podjął równie energiczne i skuteczne działania dla uzyskania terenów, położonych na lewym brzegu rzeki Nisy aż do jej ujścia do Odry.

Posiadanie przez Polskę lewo-brzeżnych terenów Nisy usunie na przyszłość niebezpieczeństwo uczynienia z nich przez Niemców zagadnienia zapalnego, jak to ongiś czynili z Gdanskim.

O zniesienie senatu włoskiego

Rzym, 20.6 (PAP) Na ostatnim posiedzeniu włoskiego gabinetu ministrów Togliatti (komunista) i Nenni (socjalista) zgłosili wniosek o rozwiązanie senatu.

Decyzję w tej sprawie odłożono do następnego posiedzenia gabinetu.

Rewizja uchwały NKW PSL

Pogrzeb marsz. Rataja na koszt państwa

Warszawa, 20.6 (PAP). Delegacja PSL w osobach: S. Niecki, St. Wójcika i J. Duszy zgłosiła się do Prezesa Rady Ministrów w sprawie pogrzebu b. marszałka s. p. Macieja Rataja. Zostało uzgodnione, że pogrzeb odbędzie się na koszt państwa.

W związku z rewizją uchwały

NKW PSL, dotyczącej pogrzebu s. p. Macieja Rataja, Rada Ministrów przyjęła uchwałę o urządzeniu pogrzebu marszałka Sejmu Polskiego s. p. Macieja Rataja na koszt Państwa.

Uroczystości pogrzebowe odbędą się w niedzielę 23 bm.

„Nie wolno tracić czasu na kłótnie...“

Przemówienie min. Stanczyka w Katowicach

Katowice, 20.6 (SAP) Min. Pracy i Opieki Społ. Jan Stanczyk wygłosił w Katowicach przemówienie na wielkim wiecu ludowym, zwołanym z okazji referendum.

Zadne pokolenie — mówił min. Stanczyk — nie miało przed sobą takich zadań do wykonania, jakie stoją przed pokoleniem dzisiejszym.

W tych warunkach kiedy mamy tyle do wykonania, nie wolno nam tracić czasu na kłótnie. Dobre wyniki może dać tylko pełna solidarność stronnictw politycznych w organizacji życia państwowego.

W zakończeniu min. Stanczyk podkreślił, że dla zachowania dotychczasowych zdobyczy i odbudowy Polski

Demokratycznej w zbliżającym się referendum ludowym, społeczeństwo polskie odpowie na wszystkie pytania „TAK“.

Dowodą zbrodni niemieckich

W woj. olsztynskim odkryto masowe groby

W Orniecie pow. Braniewo natrafiono na masowy grób zmarłych lub pomordowanych ofiar hitlerowskich obozów koncentracyjnych.

Według zeznań b. więźniów tych obozów, którzy naprowadzili na ślad masowego grobu, zawiera on ponad 3.000 zwłok pomordowanych ofiar.

Oprócz grobu masowego na terenie Ornety znajduje się kilka innych mniejszych grobów zbiorowych.

Odkryte groby ofiar hitlerizmu zostały powierzone opiece władz bezpieczeństwa. Równocześnie został powiadomiony Polski Czerwony Krzyż.

I pod Ostrodą

W odległości 11 klm. od Ostrody w miejscowości Stara Jabłonka odnaleziono również zbiorowe groby ofiar bestialstwa hitlerowskiego.

Na ślad tych grobów naprowadziła władze jedna z b. więźniarek, której w dniu egzekucji udało się zbiec przed oprawcami hitlerowskimi.

W grobach znajdowały się szczątki 120 pomordowanych ofiar, w tej liczbie 111 Polaków i 9 więźniów radzieckich.

Jak ustalono w czasie śledztwa, ofiarami mordu hitlerowskiego byli więźniowie z Działdowa, pędzeni przez hitlerowców do Olsztyna. Mordu dokonano nocą z 20 na 21 stycznia ub. roku, w przeddzień wkroczenia Armii Czerwonej do Olsztyna.

We wtorek odbył się uroczysty pogrzeb zamordowanych ofiar. Nad wspólną mogiłą więźniów polskich i radzieckich egzekwie żałobne odprawił miejscowy proboszcz ks. Stanisław Baranowski.

Władze bezpieczeństwa czuwają

Likwidacja bandy „Freies Deutschland”

Raz poraz władze Bezpieczeństwa wykrywają i unieszkodliwiają niemieckie bandy i organizacje konspiracyjno-dywersyjne. Epilog jednej z takich spraw rozegra się wkrótce przed Specjalnym Sądem Karnym we Wro-

clawiu. Na ławie oskarżonych zasiadają członkowie organizacji „Freies Deutschland” (Wolne Niemcy). Z organizacji tej, zlikwidowanej ostatecznie, aresztowano ponad 100 dowódców.

Organizacja utworzona została i działała według wskazówek, otrzymywanych z Niemiec. Instrukcje przewidywały m. in. wyszukiwanie i łączenie się z elementami niezadowolonymi i opozycyjnymi — w szczególności z NSZ.

W chwili jej ujawnienia przez władze Bezpieczeństwa, organizacja „Freies Deutschland” miała już za sobą okres organizacyjny i zajmowała się czynną dywersją.

Sabotaż i dywersja były środkami prowadzonymi do utworzenia silnej dywersyjno-sabotażowej organizacji, zdolnej oderwać Dolny Śląsk od Polski.

Jeden z dowódców powiatowych na odprawie w październiku 1945 r. oświadczył swym podkomendnym: „Śląsk w niedługim czasie zostanie wyzwolony przez Anglików i Amerykanów przy naszej pomocy.”

Na odprawie w lutym 1946 r. mówiono: „Wyzwolenie nasze jest już bliskie. Posiadamy w swojej dyspozycji poważną grupę starych, wyszkolonych żołnierzy, którzy już walczą w naszej organizacji, a którzy będą nam potrzebni w momencie wyzwolenia.”

Kto należał do organizacji? Wszystkie podpory reżimu hitlerowskiego: członkowie SS, SA, BDM, NSDAP, HJ i tp. W sztabie organizacji była nawet lekarka, do której zadań należało usuwanie tatuażu z ramion SS-owców.

Grupy dzielnicowe, z których składała się szajka, rozpadały się na oddziały: dywersyjny, meldunkowy, poszukiwawczy, łącznikowy, ochronny, organizacyjny, magazynowy, personalny, przeciwpożarowy i wywiadowczy. Członkowie oddziałów byli specjalnie szkoleni.

Jak wynika z powyższego opisu, zlikwidowana organizacja była poważna i groźna. Osiarna praca władz Bezpieczeństwa w porę udaremniła działalność niemieckiego podziemia (PAP)

Przegląd prasy

Inteligencja

Część naszej inteligencji — mimo wyraźnej przychylności postawy rządu wobec spraw polskiej inteligencji dotyczących — zachowuje się biernie. Ten brak aktywności i solidarności z pokazywanymi rządu wpływa z pobudek psychologicznych.

»Kurier Codzienny« rozwija dalej tę tezę:

»Dopóki znaczna część społeczeństwa uginą się pod ciężarem niedobrych warunków materialnych, dopóty też znaczna część społeczeństwa winna za taki stan rzeczy obarcza tych, którzy rządzą. Nie wnika w istotę źródła gospodarczych niedomagań, lecz wszelkie zło przypisuje rządowi. Z tego zaś mylnego, naiwnego założenia wysnuwa konsekwentny wniosek: inny rząd wszystko i szybko zmieniłby na lepsze. Stąd wiara w jakichś magików politycznych i cudotwórców gospodarczych. Naiwność ta jest kapitałem opozycji i podstawą demagogii, żerującej na niedojrzałości politycznej.

Od tej niedojrzałości nie jest wolna również część naszej inteligencji. Ulega sugestiom myśli prostackiej w niemiejszym stopniu, niż różne środowiska innych warstw społecznych. Poddaje się opozycyjnym fikcjom i mirażom. Uprawia jałowy malkotyzm. Jałowy, pozbawiony bowiem myśli pozytywnej i twórczej, nie przeciwstawiający żadnego innego, realnego programu czy drogowskazu — tym, których zwalcza.

W odróżnieniu od tej części inteligencji, czynny, pracowity i twórczy świat intelektu polskiego zdobywa się dziś, w warunkach tak jeszcze ciężkich, na wysiłek imponujący. Wysiłek świadczący o samozaparciu, o najgłębszym oddaniu się wielkim sprawom narodu i państwa, o tym, że wśród inteligencji polskiej nie brak wspaniałego zastępu ludzi idei. Ta część inteligencji jest od tamtej silniejsza. Dlatego na drogach pracy i twórczości kulturalnej idziemy wciąż na przód.«

W obliczu nowych zadań

staje Zarząd Państwowy Nieruchomości Ziemi

Ukazał się dekret Min. Rolnictwa i R. R. o powołaniu Zarządu Państwowego Nieruchomości Ziemi, którego zasięg działalności obejmuje całą Polskę.

Zadania ZPNZ mogą być stałe, tj. zarządzanie gospodarstwami rolniczymi, przeznaczonymi na ośrodki kultury rolnej i przejściowe — administrowanie folwarków, przeznaczonych do parcelacji.

Natychmiast po przejęciu majątków przystąpiono do przeprowadzenia siewów wiosennych. Najlepsze wyniki

(75%) osiągnięto w okręgu opolskim, najgorsze (16%) w olsztyńskim.

Najważniejszą bolączką, przewyższającą braki inwentrza, jest zagadnienie robotników rolnych. Dotychczas olbrzymią przewagą wśród pracowników fizycznych ZPNZ stanowili Niemcy, gdyż repatrianci naogół niechętnie stają do pracy w majątkach państwowych.

Dlatego też troską ZPNZ jest stworzenie w majątkach takich warunków bytu, aby ludzie chcieli do nich się angażować. (SAP)

13-cie pociągów pospiesznych

w pierwszym stałym rozkładzie jazdy

W pierwszej dekadzie lipca wejdzie w życie pierwszy po wojnie stały rozkład jazdy.

Prócz kursujących już obecnie 3 pociągów pospiesznych do Sztokholmu, Pragi i Moskwy wprowadza się 13-cie nowych pociągów pospiesznych, m. in. pociąg Warszawa Wil. — Malbork przez Działdowo, Olsztyn, Elbląg (skrótowanie czasu jazdy do Olsztyna o 3,5 godziny).

Pociągi pospieszne będą kompletowane z wagonów pullmanowskich.

Równocześnie z wprowadzeniem w życie nowego rozkładu jazdy, dyrekcje kolejowe dla wygody publiczności podejmą kroki w kierunku usprawnienia służby informacyjnej (tablice informacyjne z rozkładami jazdy na stacjach, megafony itp).

Nowy urzędowy rozkład jazdy wkrótce ukaze się w sprzedaży. (PAP)

Umowa irańsko-azerbejdżanska

gwarantuje realizację zasad demokratycznych

Moskwa 20.6 (PAP) Agencja Tass przynosi szczegóły porozumienia między rządem irańskim (perskim), a przedstawicielami Azerbejdżanu.

Porozumienie przewiduje m. in., że rząd irański uzna narodowy rząd azerbejdżański jako parlament prowincjonalny. Azerbejdżańskie oddziały wojskowe uznane zostają jako część armii irańskiej, zaś sprawa ich dowódców rozpatrzona będzie przez specjalną komisję. 75 proc. dochodów Azerbejdżanu wydatkowane będą na potrzeby miejscowe, zaś 25 proc. przekazane zostaną na potrzeby ogólnopanstwowe.

Ziemia podzielona wśród chłopów w Azerbejdżanie, jeśli poprzednio należała do państwa, pozostanie w rękach chłopów, przy czym nie będą obowiązani płacić odszkodowań.

W sprawie ziemi, która poprzednio nie należała do państwa, utworzona będzie komisja, która wyznaczy wysokość odszkodowania. Rząd irański zgodził się również przedstawić parlamentowi projekt prawa wyborczego, opartego na zasadach wolności i demokracji.

Olbrzymi pożar lasów...

Na Nowej Fundlandii wybuchły w 30 punktach wielkie pożary lasów, które objęły ogromne przestrzenie. Dwa miasta, na które przeniół się pożar, stanęły w ogniu.

Powodem pożaru były, jak przypuszczają, iskry z lokomotyw. O ile nie spadną natychmiast obfite deszcze, to pożary te mogą stać się katastrofą na cały kraj. (SAP)

...i orkan w Ameryce

Szalejący w stanie Ontario orkan zmiotł z powierzchni ziemi miasteczko Ojiowa. Na jednym z przedmieść Detroit orkan sprawił wielkie szkody, przy czym wiele osób zginęło lub odniosło rany. (SAP)

Dzieci polskie w Szwajcarii

Jak donosi przedstawiciel Zarządu Głównego PCK dr. Jurkiewicz, dzieci polskie, wysłane na wypoczynek 6-cio miesięczny do Szwajcarii, przybyły do Adelboden w Szwajcarii. Zaraz po przyjeździe na miejsce otrzymały bieliznę, odzież, obuwie i wszelkie przybory toaletowe.

Dzieci polskie podbijają serca Szwajcarów swoją zaradnością, inteligencją i przecznym zachowaniem. (SAP)

Znowu nowa bron...

przeciw bombie atomowej i samolotom

Gen. Everatt S. Hughes (z armii Stanów Zjednoczonych) wyjawil szereg fantastycznych szczegółów, dotyczących nowej broni pociskowej. Jakkolwiek wynalazek ten jeszcze jest w fazie eksperymentowania, uczeni spodziewają się, że nowa bron będzie mogła zwalczać rakiety atomowe lub niszczyć samoloty pancerne, załadowane bronią atomową.

Nowa bron będzie wyrzucać strumień roztopionego metalu z początkową szybkością ok. 8 km. na sekundę i nie będzie siły, która mogłaby ten strumień odwrócić albo mu się przeciwstawić. (SAP)

Robotnicy atenscy protestują

przeciwko rządowi i ustawom wyjątkowym

Ateny 20.6 (SAP) Posiedzenie parlamentu greckiego w czasie omawiania sprawy tymczasowego dekretu dla zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego zostało w poniedziałek nagle przerwane.

Na ulicy doszło do starć między uzbrojonymi policjantami a grupami robotników, którzy obrzucili policjantów kamieniami. Piętnastu demonstrantów aresztowano.

Policja wojskowa, strzegąca wstępu do parlamentu, nie dopuściła do wnętrza delegacji robotników, którzy chcieli doręczyć premierowi Tsaldarisi

sowi pismo, protestujące przeciw obecnemu stanowi rzeczy i przeciw proponowanym ustawom.

Zgon profesora dr. J. Feldmana

Kraków, 20.6 (SAP) W Krakowie zmarł znany historyk, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego dr. Józef Feldman. Zmarły był wybitnym znawcą dziejów nowożytnych, autorem wielu prac naukowych, m. in. cennej pracy o Bismarcku.

Zona Quislinga przed sądem

Londyn, 20.6 (PAP) Według doniesień Reutersa z Oslo, zona Quislinga, aresztowana dnia 29 maja, stanęła przed sądem pierwszej instancji pod zarzutem należenia do nazistowskiej partii norweskiej.

Sąd wydał jednak wyrok uniewinniający. Prokurator zaapelował od tego wyroku, wobec czego zona Quislinga pozostanie w więzieniu aż do czasu rozstrzygnięcia sprawy.

Wystawa plastyków Olsztyna

W salach Teatru im. St. Jaracza czynna jest Wystawa Plastyków Olsztyna, obrazująca w licznych i ciekawych eksponatach chlubny dorobek artystów plastyków naszego miasta. Wystawa otwarta jest od godz. 9 do 11 i od 15 do 17.

Oczyszczamy miasto z gruzów

W wielu punktach miasta prowadzone są prace nad oczyszczeniem miejsc publicznych z gruzów oraz remonty uszkodzonych domów, nadających się na lokale sklepowe. Poważne roboty przedsięwzięto również w celu oczyszczenia remizy tramwajowej przy Al. W. Polskiego.

Dzisiaj wieczorem

Teatr im. St. Jaracza

O godz. 19.30 »Dama Kameliowa«

Kino „Polonia”

„Potęga życia“ i „Młociani muzycy“.

Kino „Mazur”

„Jeden z naszych samolotów zaginął“.

Stan pogłowia w naszym województwie wykazuje stały i znaczny przyrost

Stan pogłowia żywego inwentarza na terenie naszego województwa od marca r. b. wzrósł mniej więcej dwukrotnie. Wedle danych cyfrowych, będących w posiadaniu Olsztyńskiej Izby Rolniczej, stan pogłowia na 1-szy czerwca r. b. przedstawiał się jak następuje: koni—20.755, bydła—24.421, świń—12.959, owiec—6.505, kóz—1.735, drobiu—63 014 sztuk.

Na wzrost pogłowia wpływają przede wszystkim przybywające transporty repatriantów, którzy przywożą ze sobą większą, niż dotąd ilość żywego inwentarza, oraz dostawy drogą morską przez Gdańsk i Gdynię koni i krów z dostaw UNRRA, tudzież koni z zakupów w Szwecji i Danii.

Należy przypuszczać, że w okresie bezpośrednio poprzedzającym żniwa ilość koni w naszym województwie przekroczy 22 tysiące, co znacznie ułatwi akcję żniwną, a w ślad za tym orkę pod oziminy.

Naczelnik Wydz. Produkcji Zwierzęcej Olsztyńskiej Izby Rolniczej, ob. inż. M. Bieńkowski, od którego czerpiemy powyższe wiadomości, stwierdza brak rozplodników, zwłaszcza rasowych. Z uwagi na stan materialny ludności miejscowej i napływowej, która nie posiada środków na zakup rozplodników po cenach rynkowych, zagadnienie to bez wydatnej pomocy finansowej państwa nie da się rozwiązać.

W ciągu ostatnich paru miesięcy wzrosła i to znacznie ilość drobiu, prawie wyłącznie kur, w drobnych gospodarstwach rolnych. Na tę zwyżkę wpływa w znacznej mierze import jaj, kur i kurecząt z województw Polski centralnej, zwłaszcza z Kielecczyny i sztuczny wylęg, zorganizowany na miejscu przez „Społem“.

Ostatnio Olsztyńska Izba Rolnicza uzyskała od Min. Roln. i R. R. przydział rasowych kurecząt z darów

UNRRA w liczbie 20.000 sztuk. Kureczęta te będą dostarczone z Gdanska w czterech partiach pod kontrolą Izby Rolniczej. Po odbiór pierwszej partii wyruszyły już do Gdanska dwa samochody ciężarowe z konwojentami.

O wiele gorzej przedstawia się sprawa z ptactwem wodnym, jakkolwiek ma ono w naszym województwie doskonale warunki rozwoju. Kaczek i gęsi mamy dotąd znikome ilości. (1)

o kredyty na odbudowę wsi i miast wojew. olsztyńskiego

Ministerstwo Odbudowy delegowało do Olsztyna komisję w składzie trzech osób w celu zorientowania się w najpilniejszych potrzebach naszego województwa w zakresie odbudowy i przedstawienia Ministerstwu odpowiednich wniosków.

Członkowie komisji odbyli naradę z ob. wojewodą, podczas której omawiano sprawy organizacyjne, związane z zagadnieniem odbudowy wsi i miast.

Wyniki prac komisji wpłyną niewątpliwie na przyspieszenie realizacji potrzebnych na ten cel kredytów i podjęcie robót przy odbudowie zniszczonych, co ma nastąpić już w bieżącym miesiącu. (1)

70 proc. obniżki podatku gruntowego

domaga się Sam. Chłopska dla wojew. olsztyńskiego

Woj. Zarząd Zw. Sam. Chłopskiej w Olsztynie zwrócił się do Zarządu Głównego z memoriałem, ilustrującym ciężki stan zagospodarowania ludności rolniczej woj. olsztyńskiego. Memoriał ten stwierdza, że niemal wszystkie gospodarstwa na terenie województwa są zdewastowane.

W gospodarstwach jest niedostateczna ilość inwentarza żywego. Z podanych cyfr statystycznych wynika, że na jesieni 1945 r. 1 koni wypadł na 86 ha, a krowa na 77 ha.

Mimo jednak tych wszystkich poważnych kłopotów gospodarczych, zaczęły władze gminne pobierać podatek gruntowy za r. 1945, przy czym wymiar podatków jest dokonywany według stawek i na zasadach

obowiązujących w województwach centralnych. Ponieważ wymiar ten jest uciążliwy dla ubogiej ludności rolniczej Zarząd Główny Zw. Sam. Chłopskiej przeprowadził rozmowę interwencyjną z Min. Ziem Odzyskanych i po omówieniu całokształtu zagadnienia uzyskał zgodę Ministerstwa na obniżenie podatku gruntowego za lata 1945 i 1946 o pewien umotywowany współczynnik procentowy.

Biorąc pod uwagę, że stan zagospodarowania wojew. olsztyńskiego wynosi 30 proc. w stosunku do województw centralnych, Zarząd Główny Zw. Sam. Chłopskiej wystąpił z wnioskiem o 70 proc. obniżenie podatku.

Frombork stolica rybaków i biskupstwa warmijsko-mazurskiego

W ub. wtorek wojewoda olsztyński ob. dr. Z. Robel odbył konferencję z przybyłymi do naszego miasta delegatami Gen. Inspektoratu Rybołówstwa Morskiego i Ministerstwa Żeglugi. Przedmiotem narad były sprawy ujednostajnienia zagadnień państwo-

wej polityki rybołówstwa morskiego, a w szczególności — osadnictwa rybackiego na wybrzeżu naszego województwa, zaopatrzenia rybaków w sprzęt, oraz odbudowy ośrodków gospodarczych i handlowych, niezbędnych dla sprawnego funkcjonowania i rozwoju tej gałęzi przemysłu.

Między innymi rozważono sprawę budowy stoczni rybackiej we Fromborku. Chodziłoby o podwyższenie z ruin tego sławnego w dziejach ziemi warmijskiej miasta. Ma ono stać się, ważkim i jedynym na razie ośrodkiem rybołówstwa morskiego w uszczuplonych granicach województwa olsztyńskiego.

Frombork jest przewidziany również w przyszłości na siedzibę biskupstwa warmijsko-mazurskiego, co byłoby nawiązaniem do jego dawnej sławnej tradycji historycznej. Stanie się to aktualne dopiero po odbudowaniu wspaniałej katedry fromborskiej. (1)

Rozpowszechniajcie Wiadomości Mazurskie

Nowy zarząd Zw. b. Więźniów obozów i więzien hitlerowskich

Walne zgromadzenie Związku b. Więźniów Politycznych obozów i więzien hitlerowskich, odbyte ostatnio w Olsztynie, w toku obrad powzięło szereg uchwał.

Walne zgromadzenie upoważniło Zarząd do zorganizowania spółdzielni, która by zaopatrywała członków Związku, zaś dla przysporzenia stałych dochodów do uruchomienia kasyna.

Zgromadzenie stanęło na stanowisku, że członkowie Związku mogliby wydatnie przyczynić się do ugruntowania prawdy o Polsce w obozach repatriacyjnych zagranicą. W tym celu Zarząd Związku wystąpi z odpowiednim wnioskiem do zarządu okręgowego.

Postanowiono przystąpić do urzędzenia siedziby Związku, na który to cel został już przyznany częściowo zdemolowany budynek przy ul. Bałtyckiej nad jeziorem Długim. Projektuje się również budowę przystani związkowej nad tym jeziorem.

W wyniku uzupełniających wybo-

row zarząd Związku ukonstytuował się jak następuje: prezes ob. Czesław Rychlik, wiceprezesi ob. ob. Jan Kosinski, Zygmunt Wanicki, Julian Malewski, sekretarz ob. Stanisław Wiśniewski, zastępca ob. Kazimierz Skalski, skarbnik ob. Stanisław Mikołajczyk, zastępca ob. Wiktoria Moryc, członkowie ob. ob. Jakub Wietecha, Zdzisław Chwirut, Jan Leśnikowski.

Do komisji organizacyjnej sekcji młodych weszli ob. ob. Szydlik, Kotarski, Swiderski, Grotowa, Janowski.

Ponadto zostały ukonstytuowane komitety organizacyjne dla poszczególnych powiatów.

Sprawdź czy jesteś na liście głosujących

Usunąć pociski z lasu podmiejskiego

Jeszcze zimą i na wiosnę sygnalizowaliśmy, że na skraju lasu podmiejskiego w Olsztynie w odległości zaledwie około pół kilometra od kolonii nad Długim Jeziorem i od wsi Likuzy znajdują się setki 10 ciokg. pocisków niemieckich, stwarzając ustawiczne niebezpieczeństwo dla okolicznej ludności, a nade wszystko dla dzieci, które lekkomyślnie bawią się tymi groźnymi „zabawkami“.

Jak stwierdziliśmy ostatnio, główny magazyn tych pocisków został już usunięty, natomiast na znacznej przestrzeni walają się jeszcze wśród traw setki pojedynczych pocisków, a nawet całe ich skrzynki.

Stwierdziliśmy ponadto, że dzieci rozkręcają dla zabawy pociski, wywołując następnie wybuchy zapalników na pobliskim jeziorze Krzywym.

Jeżeli dotychczas nie było jeszcze nieszczęśliwych wypadków — należy to uważać jedynie za wyjątkowo szczęśliwy zbieg okoliczności. Nie kuśmy jednak szczęścia zbyt długo. Najwyższy czas, aby kompetentne czynniki zajęły się oczyszczeniem najbliższej okolicy Olsztyna z niebezpiecznych pozostałości wojny.

Chętnie też w tym wypadku służymy będziemy szczegółowymi informacjami. (m)

SLUCHAMY RADIA

WARSZAWA I na fali 395,8 mtr.

Czwartek 20 b. m. 14.00 audycja dla świetlic wiejskich, 14.35 chwilka Biura Studiów, 14.40 teatr wyobraźni, 15.30 koncert Polskiej Kapeli Ludowej, 16.00 audycja dla dzieci, 16.20 audycja dla młodzieży, 16.35 audycja, 17.00 podwieczorek przy mikrofonie, 19.05 „Uśmiech i piosenka“, 19.30 dziennik, 20.00 „Mozaika muzyczna“, 20.50 10 minut poezji, 21.00 audycja dla Polaków zagranicą, 21.30 skrzynka poszukiwania, 22.00 audycja rozrywkowa, 22.15 orkiestra taneczna.

Lekkoatleci na starcie

DOBRE WYNIKI NIEDZIELNYCH ZAWODÓW „SPOLEM”

Lekkoatletyka reprezentuje najszlachetniejszą gałąź sportu. Pozbawiona wszelkiej brutalności czy ostrości, porywa indywidualną walką człowieka z czasem i przeszkodami, zamieniając w sylwetkę dyskobola, biegacza czy skoczkę klasyczne piękno olimpijskie.

Po mistrzostwach Polski w hali olsztyńskiej nie mieliśmy do zanotowania żadnej poważniejszej imprezy lekkoatletycznej na naszym terenie poza międzymiastowym meczem z Gdanskim, nieznacznie przegranym przez zawodników Olsztyna.

Lekkoatleci nasi nie przejawiają specjalnej działalności. A szkoda. Popularność należy zdobywać, widzów trzeba sobie wychowywać. Godnym ubolewania faktem jest, że MOZLA nie poczynił żadnych kroków w celu zorganizowania biegu ulicznego czy przełajów. Biegi takie cieszą się za granicą olbrzymią popularnością, a i u nas w kraju należą do imprez w wielkim stylu zarówno ze względu na masowy udział zawodników jak i na zainteresowanie publiczności.

Nikłe zainteresowanie królową sportów, jak zwykle się nazywa lekkoatletykę, tłumaczyć należy całkowicie biernym i obojętnym stanowiskiem klubów, które nacisk kładą na sporty zespołowe i, przynajmniej z ręką na sercu, bardziej kasowe. Tymczasem nie wolno zapominać, że osiągnięcie wysokiego poziomu kondycyjno-sportowego w każdej gałęzi sportu jest możliwe jedynie poprzez systematyczną zaprawę lekkoatletyczną.

Niedzielny Mityng lekkoatletyczny „Społem” był w rzeczywistości zawodami wewnętrznymi, gdyż kluby olsztyńskie nadal trwają w niezrozumiałej antypatii dla lekkoatletyki. Zawody wypadły jednak niespodziewanie dobrze i wykazały znaczną poprawę wyników i wielkie postępy spolemców, którzy bodaj jedni traktują lekkoatletykę poważnie.

Dość wspomnieć, że na 8 rozegranych konkurencjach w 6 padły rekordy okręgowe. Na specjalne podkreślenie zasługują wyniki Białowasa w trój-skoiku 12 m. i w kuli 12.45. Czas Boltacza na 1.500 m. 4:36 należy

również uznać za dobry ze względu na nieodpowiednią i miękką bieżnię. Wyniki w poszczególnych konkurencjach były następujące:

100 m.: 1) Białowas (Sp) 11,9 (rek. okr.), 2) Brylka (Poc) 12,2. 1.500 m.: Boltacz (Sp) 4:36,1 (rek. okr.), 2) Abramski (Lic. Rom.). Sztafeta 4x100: 1) Społem 1:49,1 (Białowas, Mikołajczak, Szczerbicki, Troicki), 2) Społem II. Szt. olimp.: 1) Społem 3:51 (rek. okr.) 2) Gimnazjum. W z w y ż:

1) Szczerbicki 157 2) Troicki i Rutkowski 151. W d a l: 1) Białowas 5.83 (rek. okr.) 2) Brylka i Szczerbicki 568. Trójskok: 1) Białowas 12 (rek. okr.) 2) Rutkowski 11.24. Kula: 1) Białowas 12.45 (rek. okr.) 2) Szczerbicki 10.51.

Szwankowała organizacja zawodów. MOZLA nie wykazał zbyt wielkiego zainteresowania mityngiem. Dopisała natomiast publiczność, której zebrało się ok. 1 tys.

Turystyka będzie skierowana

na wybrzeże morskie i pojezierze mazurskie

W Postominie (dawniej Stolpmünde) odbyła się konferencja, poświęcona zagadnieniom organizacji turystyki na ziemiach, wchodzących w skład województw olsztyńskiego, gdanskiego i szczecińskiego.

W konferencji, której przewodniczył wojewoda olsztyński, wzięli udział delegaci Ministerstw: Ziemi Odzyskanych, Żeglugi, Aprowizacji, Oświaty, Zdrowia, oraz Zarządu Głównego Ligi Morskiej, Linii Gdynia—Ameryka, Związków turystycznych i młodzieżowych.

Po przeprowadzeniu wyczerpującej dyskusji rozpracowany materiał ujęto w formie dezyderatów, obejmujących poszczególne zagadnienia turystyki na wybrzeżu morskim i pojezierzu pomorsko-mazurskim.

Przyjęte dezyderaty dotyczą odbudowy uzdrowisk nadmorskich i przy-

morskich, ułatwienia turystyki wodnej na terenie pojezierza mazurskiego, podniesienia przemysłu hotelowego na głównych szlakach turystycznych, organizacji turystyki na powyższych terenach, wreszcie propagandy turystyki i organizacji wypraw fotograficznych i filmowych.

Osobnym przedmiotem dyskusji był całokształt spraw komunikacyjnych, jak również zagadnienia tworzenia rezerwatów i ochrony osobliwości przyrody, przeprowadzenia inwentaryzacji zabytków sztuki, kultury i szkół wojennych w tej dziedzinie, organizacji sportu rybackiego na terenach przymorskich i jeziorach.

Niewątpliwie odbyte w Postominie obrady już w niedługim czasie przyczynią się do ożywienia turystyki, a pośrednio do rozwoju gospodarczego tych terenów. (1)

„Tłusta” afera na Pomorzu

Sprzedaz 3000 kg. smalcu amerykańskiego

W Toruniu wykryto wielką aferę sprzedaży smalcu z magazynów UNRRA.

Na 4 barkach, płynących z Gdyni do Warszawy z ładunkiem UNRRA znajdowało się ogółem 120 skrzyń smalcu amerykańskiego (po 25 kg. w każdej skrzyni). Smalec ten obsługa barek sprzedawała przygodnym paserom i szabrownikom.

W motorówce, przewożącej pasażerów przez Wisłę pod Toruniem znaleziono 5 skrzyń smalcu, które zostały zabezpieczone przez władze śledcze. W fabryce mydła przy Czerwonej Drodze w Toruniu, zdołano jeszcze ocalić 10 skrzynek smalcu, a 10 poszło już na mydło toaletowe.

Po ukończeniu produkcji zostanie ono oddane władzom.

Z powodu tej „tłustej afery” w Toruniu aresztowano już około 20 osób. W innych miastach m. in. w Gdyni aresztowano kilka osób zatrudnionych przy przeładunku towarów UNRRA ze statków na barki. Jeden z aferzystów w Gdyni, w obawie przed karzą ręką sprawiedliwości popełnił samobójstwo. (SAP)

Maja Berezowska w Warszawie

Znana artystka malarka i instruktorka Maja Berezowska powróciła do kraju.

Artystka była przez kilka lat więziona w obozie w Ravensbruck, skąd została przewieziona do Szwecji.

Louis nokautuje

Rozegrany wczoraj w N. Jorku sensacyjny mecz bokserski o mistrzostwo świata wszech wag między Joe Louisem i Billy Connem zakończył się zwycięstwem Murzyna w 8 rundzie przez ko.

Zjazd Wojewodzki Stron. Ludowego

Dnia 23 bm. o godz. 11-ej odbędzie się w Olsztynie w sali WRN przy ul. Artyleryjskiej I Zjazd Wojew. Stronnicstwa Ludowego, o czym zawiadamia Zarząd Wojew. S. L. wszystkich swoich członków aktywistów, prosząc o jak najliczniejsze przybycie

OGLOSZENIA

DROBNE

OSTRZEZENIE! Skapska Franciszka lat 42, służąca, wyrafinowana złodziejka. Lewa noga proteza. Mocno kuleje. Oddać Milicji. Dziubiński, Olsztyn, Przyjaciół 30.

POSZUKUJE mieszkania 2-3 pokoi z kuchnią. Zwrót kosztów remontu. Zgłoszenia „Wiadomości Mazurskie” pod nr. 333. 954-1

POSZUKUJE sklepu z mieszkaniem lub bez. Zwrót kosztów remontu. Zgłoszenia „Wiadomości Mazurskie” pod nr. 777. 955-1

UNIEWAZNIAM zagubione tymczasowe zaświadczenie wydane przez Starostwo Grodzkie w Olsztynie na nazwisko Joanna Bordin. 956-1

POSZUKUJE wykwalifikowanej i uczciwej pracownicy domowej. Lenartowicz, Al. Niepodległości 85. 957-1

PRZYPOMINAMY, że w dniu 23 czerwca br. o godz. 11-tej odbędzie się w lokalu Izby Rzemieślniczej przy ul. Mazurskiej nr. 1 Walne zebranie Cechu Budowlanego w Olsztynie. Uprasza się o punktualne przybycie. Zarząd. 962-1

UNIEWAZNIAM się kwity komornicze za nr. 1851-1900 i 5101-5150 wydane przez Wydział Nieruchomości Zarządu Miejskiego na nazwisko Skydło Władysława. 966-2

UNIEWAZNIAM się kwity komornicze z nr. 5501-5550 wydane przez wydział Nieruchomości Zarządu Miejskiego na nazwisko Kiszczuka Józefa. 967-2

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Wadowice, wojew. Kraków nr. 7480/2 na nazwisko Niedbalski Mieczysław urodz. 8.VI.1919 w Młoszowie, pow. Chrzanów. 969-2

UNIEWAZNIAM się zagubioną książeczkę zakupu wyrobów tytoniowych wystawioną przez Dyрекcję Państwowego Monopoli Tytoniowego w Olsztynie na imię Krzysztoporskiego Stanisława—Nidzica, ul. Traugutta 2. 970

UNIEWAZNIAM zagubione tymczasowe zaświadczenie obyw. polskiego wydane przez Starostwo Powiatowe Olsztyn na nazwisko Biernat Maria, zamieszkała w Rożnowie. 971

UNIEWAZNIAM skradzioną kartę rejestracyjną wydaną przez RKU Skierniewice na nazwisko Kowalczyk Józef, urodz. 26.VIII.1923 r. oraz książkę pracy z fotografią wydaną podczas okupacji. 972-2

UNIEWAZNIAM skradzioną książeczkę wojskową wydaną przez RKU Częstochowa, na nazwisko Kozak Stanisław. 973

ROMA — poleca: bławaty, galanterie, Ceny niskie. Krzywa 23 obok kina „Mazur” 974-4

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, dowód osobisty, wydane przez RKU Torun na nazwisko Wojciechowski Jan urodzony 20.VI.1920 r. w Królewskiej Nowej- wsi, pow. Wąbrzeźno. 975-2

UNIEWAZNIAM zagubioną kartę ewakuacyjną nr. 55758 wydaną przez PUR Wilno oraz wizę wyjazdową wydaną w Wilnie na nazwisko Wierzyński Zofia, urodz. w 1902 r. w Starodworcach, zamieszkała w Olsztynie, ul. Wiejska 5. 970

„Dar Pomorza” wyruszył w podróż

Statek szkolny «Dar Pomorza» wypłynął po raz pierwszy na morze z uczniami Państw. Szkoły Morskiej. Jest to podróż przygotowawcza statku do właściwej podróży, która nastąpi w połowie lipca.

Obecnie statek płynie do Sztokholmu dla odmagnetyzowania kompasu i ustalenia dewiacji. Czynności tych nie można było przeprowadzić w kraju. Statek nie ma jeszcze kompletu żagli i posługuje się motorem.

ZAKŁAD INTROLIGATORSKI

J. Rymkiewicz

OLSZTYN, Sw. Barbary 5,

(naprzeciw kośc. Sw. Jakuba)

wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres introligatorstwa

PRACOWNIA oraz sprzedaż „POLCZAP”

czapek mundur. i cywilnych

A. Michalski

(952-1) OLSZTYN, ul. Stalina 24, 1 p.

Redakcja i Administracja: Olsztyn, ul. Sw. Barbary 1. Telefon Nr. 81-90 Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. Redakcja przyjmuje w godz. 11 — 13. Administracja czynna w godz. 10 — 14. Konto Nr. 40 w Oddz. Banku „Społem” w Olsztynie.

CENY OGŁOSZENI: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz (najmniej 50 zł.), przy poszukiwaniu rodzin i pracy po 3 zł. za wyraz (najmniej 30 zł.). Ogłoszenia urzędowe przetargi i nekrologi: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 10 zł. Ogłoszenia reklamowe w miejscu, przeznaczonym na ogłoszenia: 1 mm. wysokości przy szerokości 1 szpalty — po 15 zł. Te same ogłoszenia w tekście redakcyjnym — po 25 zł. Przy wielokrotnych ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje Administracja oraz upoważnione osoby.

PRZEMUMERATA MIEŚIĘCZNA: 50 zł., kwartalna — 140 zł., roczna — 550 zł. Prenumeratowcy otrzymują pismo pocztą lub odbierają w ustalonych punktach kolportażu. Z przyczyn technicznych w poniedziałki pismo nawazie nie wychodzi